

FEDERATIE FRANDO

SINT-FRANCISCUS | SINT-ANTONIUS | DON BOSCO

Down to earth - Broederlijk Delen

Enkele weken geleden kreeg ik na een homilie van verschillende mensen een pluimpje. In mijn ijdelheid gestreeld vroeg ik wat hen bijzonder geraakt had. Twee mensen zeiden mij dat de preek ‘down to earth’ was. Toch wel opvallend hoeveel uitdrukkingen we uit het Engels overnemen. Ik nam mijn digitaal woordenboek erbij om de betekenis van dit gezegde nog meer tot mij te laten komen. Ik kreeg een palet aan vertalingen: gewoon, nuchter, met beide voeten/benen op de grond, realistisch, verbonden levend met de aarde, zeg maar bij de grond van de zaak... Het bleef hangen. Zeker toen ik de affiche van Broederlijk Delen voor haar vastencampagne zag: een twintigtal mensen te midden van een veld. En toen begreep ik het. Vasten wil ons weer gewoon bij de grond van de zaak brengen. Down to earth!

We zitten nog midden het boerenprotest wanneer ik dit schrijf. De ene actie na de andere ontstaat spontaan. Of toch niet zo spontaan? De onvrede leeft al langer. De affiche van Broederlijk Delen bloklettert ‘Samen voor rechtvaardigheid werkt aanstekelijk’. In zekere zin il-

lustreren de boeren op niet mis te verstane wijze wat de affiche verbeeldt: mensen die opstaan, niet berusten en voor mekaar opkomen. De meeste boerenacties waren niet lang op voorhand gepland. Groepen landbouwers wisten zich aangesproken door de acties van andere collega's. Ze sloten zich aan, bundelden hun krachten. En hierover gaat het nu juist in deze vastencampagne van Broederlijk Delen. Willen we meer rechtvaardigheid in de wereld, willen we een wereld die duurzamer wordt, willen wij dat mensen in hun menswaardigheid erkend worden... dan komt het er op aan om de krachten te bundelen. Samenwerken is de sleutel om deze wereld te verbeteren. De geschiedenis heeft ons dit al vaak geleerd. Dit is een sleutel die Broederlijk Delen al langer hanteert en die resultaat geeft.

Hier en elders

Het toeval wil dat Broederlijk Delen in haar campagne dit jaar enkele projecten in de Democratische Republiek Congo naar voor heeft geschoven die zich in dezelfde sfeer situeren. In het diepe binnenland van Congo verenigen zich jonge boeren om middelen te verzame-

len en zo toegang tot grond te verwerven. Boeren en boerinnen komen samen in groepen, overstijgen hun onderlinge verschillen en bieden zo weerwerk tegenover de grootschalige agro-industrie. En zo steunt Broederlijk Delen projecten op tal van terreinen. Of het nu gaat om familiale landbouw, over mensenrechten, over het ondersteunen van vrouwengroepen, mee toekomst bieden aan jongeren...samen werkt aanstekelijk.

Allemaal veldwerkers

Maar deze campagne reikt veel verder in haar verbeeldingskracht. Op de affiche staan dit jaar geen inspirerende figuren uit het Zuiden. Er staan mensen uit onze eigen samenleving op, mensen van allerlei pluimage, van allerlei leeftijden, van allerlei achtergrond. Ze zwaaien met een grote vlag waarop een minteken en een deelteken staan. Door te delen maken wij het verschil. Jongeren en ouderen, ze hebben er allemaal wat voor over: de één doet een koffiestop en bakt pannenkoeken, een ander heeft zijn benen ingesmeerd voor een sportieve uitdaging, nog een ander heeft al een rugzak aangebonden voor een inleefreis, nog een ander heeft een me-

gafoon in de hand. Op het veld – en deze foto is op een veld genomen – betekent in de Chiro op de werf, op het skateterrein, bij Femma of Ferm, in het kantoor.... Er zijn zoveel wijzen om deze campagne mee te ondersteunen en voor meer rechtvaardigheid in deze wereld te gaan. Mij treft een beeld van het kind in een rolstoel. Niemand is te jong of te beperkt om mee voor deze campagne te gaan. We zien geen enkel zuur gezicht. Deze mensen stralen allemaal want ‘Samen voor rechtvaardigheid werkt aanstekelijk’. In feite was dit ook de uitnodiging van het evangelie op Aswoensdag: ‘Wanneer gij vast, zet dan geen somber gezicht... (Matteüs 6)’.

Met het stof aan onze voeten

Als christen is er alvast één die ons ‘down to earth’ bracht. Jezus geloofde als geen ander in de groeikracht van een nieuwe wereld, Gods Rijk hier op aarde. Zijn voeten stapten over stoffige wegen, door velden en dorpen. Hij stond met beide voeten op de grond, stond te midden van mensen die van het land leefden. Hij zag met hen de wasdom van graan, van een mosterdzaad, keek naar bloemen in het veld en vogels in de lucht, zoveel vanzelfsprekende dingen. Die woorden brengen ons nog steeds naar de grond van de zaak. Ze voeren ons naar het Mysterie van al wat bestaat en nemen ons mee in het vertrouwen dat wij samen vanuit deze gedragenheid en dat vertrouwen nog steeds mee het verschil kunnen maken in deze wereld. Ze sporen ons aan om dat vuur van het begin weer in ons op te nemen en anderen te blijven aansteken. Ze sporen ons aan om onze vasten nog meer te maken tot een ‘leven in verbond met deze aarde en al wat en wie erop leeft’. In Gods naam.

deken Patrick Maervoet
bron: Kerk en leven

TENTOONSTELLING retro - emo

april - mei - juni 2024
alle dagen van 9u tot 16.30u

LDC De Sleutel
Staatsbaan 124
3210 Lubbeek

TENTOONSTELLING
Gratis toegang
rondleiding en info:
0498-541997

Al 35 jaar kan ik mij uitleven in mijn creativiteit, weg van alle stress, pure ontspanning. Teken met houtskool, conté en pastel, schilderen met aquarel en olieverf. De wereld zien in mijn eigen fantasie, een eigen realiteit. Als 't maar leeft en gevoelens weergeeft, dan kan de pet alle kanten uit.

Elke maand hangen er andere werken.

<https://hildemaes.wixsite.com/hildemaes>

Al 35 jaar kan ik mij uitleven in mijn creativiteit, weg van alle stress, pure ontspanning.

Tekenen met houtskool, conté en pastel, schilderen met aquarel en olieverf.

De wereld zien in mijn eigen fantasie, een eigen realiteit.

Als 't maar leeft en gevoelens weergeeft.

Dan kan de pet alle kanten uit.

Gedurende drie maanden april, mei en juni, met telkens per maand andere werken.

Waar: LDC De Sleutel,
Staatsbaan 124, 3210 Lubbeek
alle dagen van 9u tot 16.30u

Gratis toegang en iedereen welkom!

Hilde Maes

Colofon

DIENST ABONNEMENTEN
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
03 210 08 30
dienst.parochiebladen@kerknet.be

ALGEMENE REDACTIE
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
redactie.kerkenleven@kerknet.be
secretariaat.kl@kerknet.be
www.kerkenleven.be

PUBLICITEIT
Trevi plus bvba
Meerlaan 9, 9620 Zottegem
09 360 48 54 • fax 09 367 49 88
katrien@treviplus.be
www.treviplus.be

Copyright
Alle teksten, foto's en beeldmateriaal uit **KERK & leven** zijn auteursrechtelijk beschermd. Zonder toestemming van de uitgever mogen ze op geen enkele wijze worden verspreid. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties. Lezersbrieven moeten naam en adres vermelden. De redactie behoudt zich het recht teksten in te korten of te weigeren.

KERK & leven is een uitgave van
Studiecentrum Kerk en Media vzw

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Geert De Kerpel

Diocesane redactie Aartsbisdom
Filip Ceulemans, 03 202 84 35,
filip.ceulemans@kerknet.be
Tony Dupont, 011 23 08 80,
tony.dupont@kerknet.be
Frederik de Merodestraat 18, 2800 Mechelen

ABONNEMENTEN
Philippe Nachtergaele
P. Nollekensstraat 145,
3010 Kessel-Lo
philippe.nachtergaele@gmail.com

REDACTIECONTACTPERSOON
SINT-ANTONIUS
Leo Swinnen
Platte-Lostraat 202,
3010 Kessel-Lo
gsm 0496 214 614
leo.swinnen@telenet.be

REDACTIECONTACTPERSOON
DON BOSCO
Gilberte Havet
Grensstraat 79,
3010 Kessel-Lo
tel. 016 25 45 87
gilberte.havet@gmail.com

REDACTIECONTACTPERSOON
SINT-FRANCISCUS en
EINDREDACTIE FRANDO
Leo Page
Verenigingstraat 21
3010 Kessel-Lo
tel. 016 252151 gsm 0479 508178
leopage42@gmail.com

CONTACTADRESSEN
DON BOSCO
Jef Wauters,
Cristianlaan 43,
3010 Kessel-Lo
tel. 016 25 58 92 gsm 0485 06 30 38

SINT-ANTONIUS
Mathieu Voets, Volhardingslaan 30,
3001 Heverlee (0475/675667)
Parochiesecretariaat: Léon Schreursvest 33,
3001 Heverlee

SINT-FRANCISCUS
Parochiesecretariaat
Tiensesteenweg 190,
3001 Heverlee
Open op dinsdag en donderdag
van 09.30 u. - 11.30 u.
Het kan nuttig zijn vooraf te bellen
op 016 25 04 59
of liefst op **0492 319215**

VIERINGEN

SINT-FRANCISCUS

Zondag 17 maart 2024

5e zo van de vasten

10u. Viering

Voorganger: Pater Leo De Weerdts sj
Zang: Maria Van Eepoel
Orgel: Raoul Vereecken

Zondag 24 maart 2024

Palmzondag

10u. Viering

Gedachtenis Pr Mauritz Andries
Voorganger: Lieven Dries
Lector: Guido Lauwerier
Zang: Franciscuskoor
Orgel: Herman Baumers
Beelden: Thierry Van Craenem

Homilie: pater Fons Swinnen SJ
Beelden: Leo Swinnen

Zondag 24 maart
Palmzondag

11 u. woorddienst met koor
Voorganger: Myriam Neves
Assistent: Caroline Van Audenhoven
Lector: Ann Henderickx
Beelden: Leo Swinnen

DON BOSCO

Zondagsvieringen om 10.30 u.

zo 17/3 5e zondag veertigdagentijd
zo 24/3 Palmzondag
do 28/3 Witte Donderdag om 20 u
vr 29/3 Goede Vrijdag om 20 u
za 30/3 Paaswake om 20 u
31 mrt. Pasen: geen viering
14 apr. 3e zondag van Pasen
28 apr. 5e zondag van Pasen
9 mei Hemelvaart van de Heer
19 mei. Pinksteren
2 juni Sacramentsdag
16 juni 11e zondag door het jaar
30 juni 13e zondag door het jaar

SINT-ANTONIUS

Zondag 17 maart

4de zondag in de veertigdagentijd B

11 u. viering met koor- en samen-
zang

Voorganger: pater Fons Swinnen SJ
Assistent: Mirjam Van Lammeren
Lector: Hilde Sinap

De lege vensterbank

Elk jaar tegen het einde van de winter komt er een moment waar-
op mijn kamerplanten collectief be-
sluiten om de strijd op te geven. Ze
zijn de centrale verwarmingslucht
beu en het grijze licht dat slechts
met mondjasmaat door de ramen
valt. Ze laten zich niet meer paaien
door mijn aanmoedigende slogans.
(Goed zo! Dat is een mooi blaadje!
Komaan, nog eentje! Je kunt het!)
Ze appreciëren het niet meer dat ik
hen regelmatig een kwartslag draai
en hun soms een kleine douche met
regenwater geef.

Nukkig staren ze voor zich uit. Ze
krijgen gele bladeren en laten zich
inpalmen door plakkerige beestjes.
Hun potgrond voelt ofwel te nat of-
wel te droog aan. Ze buigen hun
stengels en verliezen hun blaadjes.
Ze zijn nog liever dood dan dat ze
nog een week langer op mijn ven-
sterbank staan.
Ik schakel alle middelen in. Ik geef
kleine porties meststof. Ik haal dor-
re blaadjes weg. Ik verander ze van

vensterbank of van kamer. Meest-
al mag het niet baten en staan ze
gewoon op een andere plek verder
dood te gaan.

De siernetel die ik de hele winter
heb gekoesterd en waarvan ik de
veel te lange stengels elke avond be-
hoedzaam achter de gordijnen dra-
peerde, lijkt er niet meer in te gelo-
ven. Nochtans heb ik haar beloofd
dat ze na Pasen weer naar buiten
mag, op het terras, tussen de vo-
gels en de vlinders. Maar ze heeft de
moed verloren.

Hoop is altijd het moeilijkste vlak
voor de kentering. Ondanks de lan-
ger wordende dagen weigeren mijn
kamerplanten in de lente te geloven.
Als ze doodgaan is het dus hun ei-
gen stomme schuld. En blijf ik ach-
ter met (bijna) lege vensterbanken.

*Kolet Janssen - gepubliceerd op 15 febru-
ari 2024 (https://www.koletjanssen.be/-
blog/de-lege-vensterbank/)*

Overlijden

Ergens in mij woon je, lach je,
spreek je, zing je, wacht je.
Niemand die je daar ooit weg zal
kunnen halen.

Kris Gelaude

Op zaterdag 2 maart 2024 namen
wij in de Sint-Franciscuskerk He-
verlee afscheid van de mevrouw
Agnes Buttiens, weduwe van Ur-
bain Vernaillen, geboren in Sint-
Joris-Winge op 21 januari 1929 en
overleden in Blanden in wzc De
Kouter op 24 februari 2024.

Agnes Buttiens

De Sint-Franciscusgemeenschap
zal haar gedenken in de viering van

Allerheiligen op 1 november 2024

GOEDE WEEK in de
Sint-Franciscuskerk

GOEDE WEEK in de Sint-Francis-
cuskkerk (tenzij anders vermeld)

Palmzondag (24 maart) om 10 u
Viering met palmwijding en palm-
processie.
De viering wordt opgeluisterd door
het Franciscuskoor
en ensemble.

Na de viering van Palmzondag ver-
koop van
Paasbloemen ten voordele van
Broederlijk delen.

Verzoeningsviering (woensdag
27 maart) om 20 u De verzoenings-
viering zal dit jaar doorgaan **in de**
abdijkerk van Vlierbeek in sa-
menwerking met de pastorale zone
KesseLinde.

Witte donderdag (28 maart)
- om 15 u viering met Samana
- om 20 u: Gemeenschappelijke vie-
ring van **Witte Donderdag in de**
kerk van Bovenlo (in samenwer-
king met de pastorale zone KesseL-
inde).

Goede vrijdag (29 maart)
- 15 u: Kruisweg
In alle rust beleven we de kruisweg
van Jezus.

- 20 u: Goede vrijdag viering
We beluisteren het lijdensverhaal
en staan stil bij het kruis. Wat bete-
kent dit in ons leven?
Deze viering wordt opgeluisterd
met zang en sobere muzikale bege-
leiding.

Paaswake (30 maart) - 20 u - fami-
lieviering
Dankbaar voor de schepping vieren
we de symbolen: vuur, aarde, water,
mens en dier.
En dankzij een klein vlammetje van
de nieuwe Paaskaars is er hoop dat
schijnt in de nacht. Welkom op
deze feestelijke familieviering op-
geluisterd door het Franciscuskoor
en ensemble. Hopelijk hebben de
Paasklokken lekkers bij.

Paasdag (31 maart) - 10 u
Welkom rond het nieuwe Paaslicht
dat het duister heeft overwonnen.
Welkom in deze viering van hoop
voor ons allemaal. Feestelijke vie-
ring opgeluisterd door het koor Blij
Rondeel.

Paasmaandag (1 april) - 10 u
Feestelijke viering opgeluisterd met
orgelmuziek en samenzang.

ZORGZAME BUURT

Dag iedereen,

Binnenkort weer een **nieuwe net-
werklunch!**
Waarbij we elkaar in Kessel-Lo beter
leren kennen. Beurtelings gaan we
op bezoek bij een partner zodat we
diens organisatie beter leren ken-
nen!

Deze keer zal het **buurtcentrum**
Casablanca ons ontvangen op
vrijdag 30 maart van 12:00 tot
13:30. Boterhammetjes hoeft u niet
mee te nemen want ze voorzien een
lekkere snack voor alle deelnemers.
Inschrijven kan hier [https://](https://forms.office.com/e/NqDk5ohpdP)
forms.office.com/e/NqDk5ohpdP
Tot 22/03.

Wat staat er op de planning?
**We starten om 12u met lun-
chen en om 12u15 start de ken-
nismaking!**

Kennismaking met:
Het buurtcentrum Casablanca
De Koalawerking
Marten Geertsma van buurtsup-
portGGZ
Beknopte uitwisseling over thema
zorgzame buurt:
Beleefmarkt zorgzame buurt
Opstart zorgzame buurtraad voor
burgers

Organisatie volgende netwerk-
lunch:
Wie, waar, wanneer?
Neem dus zeker jullie agenda mee!

Afronding
Hopelijk is er tijd voor een leuke
foto met onze zorgzame buurt vlag

Indien je nog een thema hebt dat je
graag wilt brengen tijdens de net-
werklunch dan kan je dit aangeven
bij de inschrijvingen.

Vredeswake 2024 op dinsdag 27 februari in de Sint-Pieterskerk van Leuven

(c) Foto's van onze huisfotograaf John Steffen

Liederen, canons van Taizé, stilte, woorden, een kruis....meer hadden we eind februari niet nodig om in de Sint-Pieterskerk van Leuven een vredeswake te houden. Of toch wel...mensen die hun hart willen open zetten voor een vredesboodschap vanuit het evangelie. En zij waren weer goed opgedaagd. Met enkele foto's van die avond en de bezinning van Martijn Steegen roepen wij de sfeer op.

Deze vredeswake was een initiatief van de Universitaire Parochie, de Pastorale Regio Leuven, de Pastorale Zone Leuven-aan-de-Dijle, IJD met onder andere medewerking van het koor Adelante.

Toen ik vrijdagavond naar huis reed, hoorde ik in de wagen een interview met een Oekraïense dame over de situatie in Oekraïne vandaag, nu de oorlog er twee jaar woedt. Op het einde van het interview vroeg de journalist hoe ze keek naar de wijze waarop wij hier in Vlaanderen de oorlog beleefden. Ze vond dat er hier veel te weinig aandacht was voor deze verschrikkelijke oorlog. Tegelijkertijd gaf ze aan dat ze het ook wel begreep.

De modale Leuenaar leeft immers niet in een constante stress veroor-

zaakt door rondvliegende drones en bommen die elk moment kunnen ontploffen en mensenlevens eisen; we hebben geen geliefden die momenteel aan het front vechten voor hun leven; we leven niet in ballingschap gescheiden van onze geliefden....

Eenzelfde beweging zien we ook voor de oorlog in Gaza. Ik herinner me nog goed waar ik was op 7 oktober toen ik het verschrikkelijke nieuws vernam over de inval van Hamas in Israël. De vernietiging van Gaza, waarbij vele burgers meedogenloos vermoord worden, houdt nu al een half jaar aan. En ook aan dit conflict lijken we ondertussen weer 'gewoon' te worden. Opnieuw: Leuven wordt momenteel niet tot puin geschoten, we zitten niet als ratten in de val, onze families werden niet gedecimeerd, ...

Morele verontwaardiging

De morele verontwaardiging is vaak groot bij het uitbarsten van een nieuw conflict, maar lijkt vervolgens telkens opnieuw te smelten als sneeuw voor de zon... .

Wat is dat toch? De Franse filosoof Albert Camus hecht veel belang aan de morele of ethische verontwaardiging. Geen blinde verontwaardiging, maar een verontwaardiging die zich verzet tegen de mateloosheid van het geweld. Voor Camus is verontwaardiging het begin van een zoektocht naar waarheid en rechtvaardigheid. En misschien missen we daar wel impact? We voelen de verontwaardiging wel maar het ontbreekt ons aan grootse daden met slagkracht.

Dit horen we tenminste in heel wat van onze gesprekken met studenten en personeel in de Universitaire Parochie. De verontwaardiging is groot, maar wat dan? Het gebrek aan impact verlamt. We zien studenten die vandaag ongerust zijn, die angstig worden o.w.v. de instabiliteit in de wereld, maar ook door de klimaatcrisis, en weet ik veel welke crisissen nog... . We zien ook collega's die zich afschermen van al dit slechte nieuws, die zich terugtrekken in hun eigen veilige cocon en cynisch worden wanneer ze het hebben over hun eigen toekomst en de toekomst van hun kinderen.

Het evangelieverhaal dat we zonet beluisterden, moedigt ons echter aan om vanuit onze verontwaardiging toch die stap te zetten naar een meer rechtvaardige wereld. We krijgen hiervoor heel concrete aanwijzingen: zonder staf en zonder sandalen. Dé verkondiging van hét evangelie lijkt helemaal geen grootse daad met veel slagkracht, integendeel. Het is op blote voeten en enkel 'gewapend' met de woorden: 'Vrede zij in dit huis'.

Uw voeten – hopelijk mét schoenen, het is nog wat frisjes om al blootvoets rond te gaan – brachten u deze avond tot hier, wellicht ook voortgedreven vanuit die diepe morele verontwaardiging bij het zien van al dat vernietigende geweld. Ik hoop dat u straks weer van hieruit zal verder trekken om vrede te brengen aan andere huizen. Hebben we hier deze avond een groots gebaar gesteld? Nee. Maken we een verschil? Eens te meer! Ik geloof rotsvast in de kracht van het kleine gebaar dat uiteindelijk een grootse impact zal hebben. Je ziet die kracht gloeien in mensen die 'en toch' blij-

ven zeggen: en toch blijf ik geloven dat het uiteindelijk wel goed zal komen. Deze avond zeggen wij vanuit onze morele verontwaardiging bij al dat geweld: 'en toch'. Dit laat ons niet onveranderd en onverschillig. Laten we dit dan ook uitdragen op de wegen die we straks zullen bewandelen.

Ik sluit graag af met de woorden van Marinus van den Berg die deze gedachte heel concreet maakt:

Overall zie je mensen, die stand houden in het goed-zijn: toegewijd aan elkaar: koffie maken, een tafel dekken, wonden verbinden, de moedeloosheid bezweren, terugvechten, de dood weerstaan, stil voortdoen, de 'courage' niet verliezen... En waar de een zegt: 'We kunnen niets meer doen...' - zegt een ander: 'We kunnen nog veel betekenen.' Waar de een zegt: 'Dit is het einde...' - zegt een ander: 'Hier is een nieuw begin.' Amen.

Martijn Steegen, hoofdpastor van de Universitaire Parochie

Mensen maken voor morgen

'Mensen maken voor morgen' is de jeugd van vandaag weer een 'ideaal' geven. De jeugd zit vol goede bedoelingen, ze heeft er behoefte aan iets te doen voor de vrede, de vrijheid,

het welzijn, voor een betere wereld. Ze moet de kans krijgen en geholpen worden om de samenleving te vernemen, om de maatschappij niet helemaal in handen te laten

van de technocraten.

De wereld van morgen zal niet beantwoorden aan een mooie droom, maar aan het ideaal

waarvoor vandaag mensen werken en leven.

uit Dagboek 365 - Phil Bosmans

Gewoon doen is moeilijk genoeg

BZN

SAMEN BOUWEN AAN EEN NIEUWE SAMENLEVING

Welkom
Bij het betreden van de tempel vindt Jezus het verdienmodel van verkopers en muntwisselaars. De tien woorden in de ark, het fundament van de samenleving, zijn verstomd, versteend. Het volk wordt niet meer gehoord!
Voor Jezus woont God niet langer in stenen maar in ieder mens die de weg gaat van dood naar leven. Wie in Noord en Zuid samen bouwt aan deze nieuwe samenleving vormt het lichaam van Jezus, de nieuwe tempel.
De zaak van de grond is de grond van de zaak. Daarom zet in Congo de nationale boerenbeweging CON-APAC in op een herziening van de wetten die de grondeigendom en het beheer ervan regelen.
Laten we ons samen zijn hier ook samen in zegenen:
Voor wie zoeken in de stilte- naar een vuur voor hart en handen: **Met vrede gegroet en gezegend met licht!**
Voor wie zingen op Gods adem - van de hoop die niet zal doven: **Met vrede gegroet en gezegend met licht!**
Voor wie roepen om vrede, van gerechtigheid dromen: **Met vrede gegroet en gezegend met licht!**
Voor wie wachten in vertrouwen dat de liefde zal blijven: in de naam van Vader-Moeder, Zoon en heilige Geest

CampagneliED BD
We hebben een probleem met een systeem waar mensen worden uitgesloten. Al winst en macht wat telt, 't is erg gesteld: we zien de kloof steeds meer vergroten. De groei, die slaat op hol. De maat is vol. We zoeken daarom bondgenoten.
Er kan hier wat veranderen in denken, doen en handelen, de hele wereld kan gered met elke stap door ons gezet.

We leggen ons niet neer, gaan in 't verweer; de actie zet ons in beweging. En 'samen', ja dat werkt, het maakt ons sterk en vastberaden in de kering. Want delen, dat doet goed, het vraagt veel moed om door te gaan voor herverdeling.
Er kan hier wat veranderen in denken, doen en handelen, de hele wereld kan gered met elke stap door ons gezet.

denken, doen en handelen, de hele wereld kan gered met elke stap door ons gezet.

Samen voor rechtvaardigheid werkt aanstekelijk!

SAMEN is het algemene thema van broederlijk delen en wordt uitgedrukt in het symbool van een cirkel met handen in elkaar gehaakt.... Heel mooi. Teejo heeft dit voor ons uitgewerkt in dit symbool.
Met Broederlijk Delen willen we samenwerken aan een wereld waarin ieder mens meetelt, een wereld zoals God hem droomt. Een rechtvaardige en duurzame wereld zonder ongelijkheid waar geen mens honger lijdt, verdrukt wordt of op de vlucht moet.
Is 25% van de mensen ervoor kiest om te delen en te herverdelen, is dat genoeg om het 100% anders te doen. Wij slaan de handen in elkaar om samen te werken en deel te worden van de 25%. Zo maken wij die wereld mogelijk. Daarbij, samenwerken aan rechtvaardigheid werkt aanstekelijk!
Om trouw te blijven aan uw Woord, om verder te bouwen aan een nieuwe samenleving van gelijkwaardigheid en gerechtigheid hebben wij elkaars ontferming nodig. Dit zingen we uit in het lied:

**Herschep ons hart, heradem ons verstand.
Dat wij elkaar behoeden en doen leven.
Maak ons tot uw gemeente.
Wees de stem die ons geweten wekt.
Verberg U niet**

Lezingen
Ex. 20, 1-17 – De 10 richtinggevende woorden bieden uitzicht op een nieuwe samenleving waar plaats is voor iedereen.
Toen sprak God deze woorden: 'Ik ben de HEER, uw God, die u uit Egypte, uit de slavernij, heeft bevrijd. Vereer naast Mij geen andere goden....
Toon eerbied voor uw vader en uw moeder. Dan zult u lang leven in het land dat de HEER, uw God, u geven zal. Pleeg geen moord. Pleeg geen overspel. Steel niet. Leg over een ander geen vals getuigenis af.

Joh. 2, 13-22 – De Thora wordt niet meer onderhouden waardoor de tempel een marktplaats geworden is.
... U wilt hem in drie dagen weer opbouwen?' Maar Hij sprak over de tempel van zijn lichaam. Na zijn opstanding uit de dood herinner-

den zijn leerlingen zich dat Hij dit gezegd had, en zij geloofden de Schrift en alles wat Jezus gezegd had.

WOORDJE
Samenwerken is dé manier om de wereld te verbeteren. Dat ontdek je als je kijkt naar de geschiedenis. Door zich te verenigen en te strijden, hebben vrouwen stemrecht bemachtigd en hebben vakbonden de sociale zekerheid afgedwongen. En recenter heeft de Black Lives Matter-beweging antiracisme en dekolonisering op de agenda gezet. Tijd om ons te verenigen rond radicale herverdeling en systeemverandering (de 25%-revolutie). BD legt dit jaar de focus op Congo.

Wat kunnen we nu doen om de samenwerking in Congo te verbeteren, te ondersteunen?
De Congolese boeren krijgen moeilijk toegang tot de grond. Dat hoorden we reeds in de viering met Lieve. We hebben enkele getuigenissen die door BD aan ons werden bezorgd. De boerenbeweging CON-APAC verenigt 500.000 boeren in Congo. Zij zijn de partner van BD en doen aan beleidswerk om herziening van de wet te eisen.
We gaan eerst even naar Christine. Zij studeert pedagogie in Djuma. Tussen de studies en stages door werkt ze samen met verschillende studenten op het veld. Om toegang tot grond te verkrijgen sloot zij zich aan bij de **jongerenorganisatie** van de **boerenbeweging**. Ze staken de koppen bij elkaar om geld te sprokkelen en **samen** een stuk grond te huren. Maar daar blijft het niet bij. Via vormingen in agro-ecologische landbouw en door het collectief organiseren van de verkoop van hun oogst versterken ze elkaar.
Leonie is lid van de boerenbeweging in Mikwi en werkt ook als boekhoudster voor de organisatie. Door het discriminerende erfrecht was zij, na de dood van haar man, de toegang tot haar grond verloren. Via de organisatie kreeg zij een stuk grond toegewezen dat ze nu gebruikt om er groenten op te verbouwen.
Toen de boeren, waaronder Bernadette en George, in Mikwi vreesden dat zij hun grond kwijt gingen spelen aan industriële landbouw, vonden zij de moed om hun verschillen naast zich neer te leggen. De grond behoort niet meer toe aan slechts één individu of aan de negen clans, maar behoort nu toe aan de hele gemeenschap. Solidariteit zorgt ervoor dat de boeren samenwerken

zodat de agro-industrie en multinationals hen niet meer tegen elkaar kunnen opzetten en met de grond gaan lopen. Ook hier staat de commerce voorop. Denken we maar aan de tempel.
Zo doen de boeren ook aan natuurherstel beleid. De boerenorganisatie heeft een bosconcessie in handen. Zo zien we dat landbouw en natuurherstel hand in hand kunnen gaan. Misschien een voorbeeld voor onze boeren!
Overall in de wereld staan mensen op die samen werken en strijden voor rechtvaardigheid. Zij kiezen voor het leven en bouwen aan een vrije, gelijke en rechtvaardige samenleving gefundeerd op de tien woorden. Het werkt aanstekelijk. Doe jij ook mee?

Geloofsbelijdenis Dorothee Sölle (Fragment. Uit: Belijdenis. Meditaties van Dorothee Sölle, 1971)
Ik geloof in God die de wereld niet af heeft geschapen, als iets dat altijd zo moet blijven, die niet regeert volgens eeuwige wetten, die onveranderlijk van kracht zijn, niet volgens natuurlijke ordeningen van armen en rijken, deskundigen en onwetenden, heersers en afhankelijken. Ik geloof in God die de tegenpraak wil van wat leeft en de verandering van alles door ons werk, door onze politiek.

Tafelgebed: Samen voor rechtvaardigheid (Jef Wauters)
Tien woorden van leven, in ons hart geschreven, grondvesten ons bestaan, een weg van bevrijding. Structuren van onrecht, hardnekkig, onwrikbaar, veranderen vraagt tijd. Macht zullen wij delen zoals wij brood delen, iedereen krijgt een stem voor een samenleving in vrijheid, gelijkheid en solidariteit.
Macht zullen wij delen zoals wij wijn delen, iedereen krijgt een stem voor een samenleving in vrijheid, gelijkheid en solidariteit.
Zo doen wij wat hij deed, Jezus van Nazareth, recht, gebed, omkering, naaste worden, dienaar. Ons samen inzetten voor rechtvaardigheid werkt aanstekelijk. Doe jij mee?

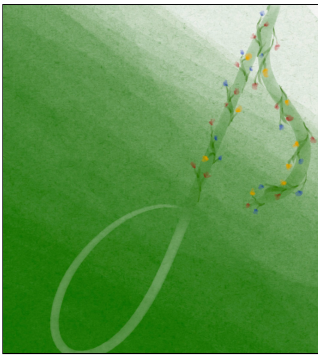
Communie: Een nieuwe wereld
De ruimte van ons samenkomen is uw huis. Hier wordt onze handel en wandel in vraag gesteld. Hier moet klinken wat nog niet gezegd

mag worden in de wereld om ons heen. We breken reeds het brood als aanzet totdat alles kan gedeeld worden. We heffen de beker op de toekomst die U heeft toegezegd en waar Jezus zich ten volle voor gegeven heeft. Dat het komen mag!
Moge het delen van dit brood en deze beker ons hart versterken: dat wij, vol hoop, meewerken aan een nieuwe wereld waar brood en recht, waardigheid en liefde is voor alle mensen.

Bezinning na de communie
Wie alleen loopt, raakt de weg kwijt (Gedicht van Patrice Koyo, Kameroen)
Wie alleen loopt, raakt de weg kwijt. Alleen uit de gemeenschap komt de wijsheid. Eén hand kan geen touw om een bundel knopen. Wie alleen loopt, raakt de weg kwijt. Wie dan valt, heeft niemand om haar te helpen. Wie dan schreeuwt, heeft niemand die haar hoort.
Wie alleen loopt, gaat gebukt onder haar last. Niemand deelt haar vreugde, niemand haar verdriet. Wie alleen loopt, raakt de weg kwijt. Ze heeft maar twee voeten, ze heeft twee armen, ze heeft maar twee ogen. Maar in de gemeenschap heeft ieder duizend handen, heeft ieder duizend voeten, loopt niemand ooit alleen.

Zending en zegen
We zijn maar een kleine schakel in de strijd. Dit te mogen weten, geeft de mens waardigheid: elke schakel is belangrijk. Maar het maakt hem ook nederig: hij is slechts een onderdeel van het geheel. Als wezenlijk onderdeel krijgt de mens dus een bijzondere verantwoordelijkheid. Hij moet niet alleen zijn stuk geschiedenis leven, hij moet ook zorg dragen voor de continuïteit. En alles wat de mens doet of nalaat heeft zijn gevolgen in dit leven op deze aarde. (Uit een oude Maya-kalender).
Als tempel en instituut aan het wankelen gaan en de grondvesten voor de nieuwe tempel die in Jezus vlees en bloed werd: zoals menselijke nabijheid, aandacht voor ieder, een duurzame samenleving. We ontdekken hier woorden die leven geven en die ons sterk maken om onrecht aan te pakken. Ook in de komende week kunnen we woorden van leven spreken en doorgeven.
Mogen wij met de zegen van de Ene, op weg gaan en de juiste woorden horen en spreken. + In de naam van de Vader-Moeder, Zoon en heilige Geest.

Uit de Don-Boscoviering van 3/3/2024, 3de zondag van de vasten

Lenteconcert

Canzonetta
o.l.v. Dieter Staelens

&

Camerata Ostendia
o.l.v. Louise-Marie Schollaert

Zondag 10 maart 2024 om 15u00
O.L.Vrouwkerk Zandvoordedorpstraat Oostende (Zandvoorde)

Zaterdag 16 maart 2024 om 19u30
H. Hartkerk, Diestsesteenweg Kessel-Lo

Kaarten: €15 via www.canzonetta.be
<12 jaar gratis toegang
Telefoon: 016/44.80.03.

Canzonetta viert 40 jaar samen zingen met een **dubbelconcert!** Een lenteconcert in samenwerking met de **Camerata Ostendia**, een dameskoor uit Oostende, dat ooit nog door onze dirigent Dieter Staelens werd gedirigeerd. Dit concert gaat door op **zaterdag 16 maart om 19u30** in onze H.Hartkerk (Kessel-Lo). Kaarten aan €15 via www.canzonetta.be, bij de koorleden of aan de kassa. Welkom!

BLIJF DE DAGEN
KOESTEREN

Blijf de dagen koesteren, durf te springen en te vallen, kruip samen door het leven, laat ze hangen al die wallen, wees fier op wie je nu al bent, hou stevig vast aan dromen, geloof hard in je kunnen, echt, je zal er heus wel komen.

#Lizismore

De waarde
van een
goede
vriend is
gestegen

BZN